

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobce: J. F., narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Davidem Smrčkou
sídlem Hvězdova 1716/2, 140 00 Praha 4

proti

žalovanému: Policie ČR, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje
sídlem tř. Kosmonautů 189/10, 779 00 Olomouc

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

- I. Určuje se, že **zásah** žalovaného ze dne 22. 2. 2023, spočívající v odnětí registrační značky vozidla X, **byl nezákonný**.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 12 200 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Davida Smrčky, sídlem Hvězdova 1716/2, 140 00 Praha 4.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný dne 22. 2. 2023 při silniční kontrole zastavil nákladní soupravu řízenou žalobcem a zjistil, že na nákladním návěsu K. S. 27 (vlastníka a provozovatele N. T., s. r. o.), jenž byl součástí uvedené nákladní soupravy, není umístěna jemu přidělená registrační značka X, nýbrž je na něm umístěna registrační značka X přidělená návěsu S. (jehož vlastníkem a

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

provozovatelem je žalobce). Žalovaný tudíž vyzval žalobce, aby mu registrační značku X vydal a upozornil jej, že jinak mu může být odňata, a to dle úředního záznamu, který žalovaný na místě pořídil a předal žalobci, s odkazem na § 34 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PČR“), tedy pro důvodný předpoklad, že v řízení o přestupku může být vysloveno její propadnutí nebo může být zabráná. Žalobce registrační značku žalovanému vydal. Žalovaný dne 6. 3. 2023 oznámil Magistrátu města Prostějova, že je žalobce podezřelý ze spáchání mj. přestupku podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu) spočívajícího v tom, že žalobce řídil vozidlo, na němž byla umístěna tabulka registrační značky, která nebyla vozidlu přidělena.

II. Shrnutí obsahu podání účastníků

2. Žalobce označil odnětí předmětné registrační značky za nezákonný zásah žalovaného a žalobou podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) požadoval, aby soud přikázal žalovanému tento zásah ukončit a odňatou značku mu vydat. V žalobě tvrdil, že byl odnětím značky zkrácen na svém právu disponovat svým majetkem, neboť bez zadržené registrační značky nemůže používat návěs, jemuž byla tato značka přidělena, tj. nemůže jej zaháknout za své vozidlo, pronajmout jej, ani řádně plnit povinnosti provozovatele vozidla dle § 38 odst. 1 písm. c) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podmínkách provozu“). Dále žalobce uvedl, že žalovaným uvedený důvod odnětí předmětné registrační značky nemůže obstát, neboť tato je majetkem státu a provozovatel vozidla je jen jejím držitelem. Zákon vyžaduje, aby registrační značka byla na vozidle umístěna, bez ní nesmí vozidlo ani stát na pozemní komunikaci, a tudíž by při vyslovení jejího propadnutí nebo zabrání nemohl provozovatel plnit povinnosti, které na něj veřejné právo klade, čímž by došlo k navození protiprávního stavu.
3. Žalovaný uvedl, že je-li v rozporu se zákonem provozovat vozidlo opatřené jinou než přidělenou registrační značkou, využila kontrolu provádějící policistka oprávnění podle § 34 odst. 1 písm. b) zákona o PČR odejmout věc z důvodu, že je registrační značka důležitou věcí v řízení o přestupku. Na místě kontroly žalobci předaný úřední záznam byl ale nedopatřením zaměněn za tiskopis odkazující na § 34 odst. 1 písm. a) zákona o PČR. Výzvu k vydání věci žalobce akceptoval a dobrovolně registrační značku vydal. Veškeré přestupky, z nichž je žalobce podezřelý, byly oznámeny přestupkové komisi Magistrátu města Prostějova a registru vozidel byla rovněž dne 1. 3. 2023 předána odňatá registrační značka. Dále uvedl, že návěs, kterému byla odňatá registrační značka přidělena, není možné v současném stavu provozovat z důvodu absence platné technické prohlídky. Dle žalovaného je registrační značka věcí důležitou pro řízení o přestupku a po jejím zaslání se spisem k věcně a místně příslušnému správnímu orgánu je již v jeho pravomoci rozhodnout o jejím vydání žalobci, případně pozdržení např. do doby absolvování pravidelné technické prohlídky. Dodal také, že úkon, jenž byl žalobce nucen strpět, nebyl zaměřen vůči jeho osobě, jeho cílem byla kompletace spisového materiálu k řádnému rozhodnutí správního orgánu.
4. V replice žalobce označil argumentaci žalovaného o chybně uvedeném důvodu odnětí značky za účelovou. Má-li žalobce právo brojit proti odnětí věci správní žalobou, pak logicky není možné, aby žalovaný v průběhu řízení měnil důvod, pro který věc odňal. Dále uvedl, že technickou prohlídku nemůže bez registrační značky absolvovat. Provedení

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

technické kontroly je povinností provozovatele vozidla, a je tedy součástí „provozování vozidla“, které žalobce bez registrační značky nemůže činit. I kdyby měl důvod pro odnětí registrační značky spočívat v tom, že byla věcí důležitou pro řízení o přestupku, nebyl by dle žalobce oprávněný, neboť není zřejmé (a žalovaný to ani netvrdí), co a jak by jí mělo být v přestupkovém řízení dokazováno. O tom, na jakém vozidle byla značka umístěna, byly pořízeny fotografie, které jsou k dokazování zcela dostatečné. Na závěr žalobce uvedl, že mu již byla v mezidobí odňatá registrační značka Magistrátem města Prostějova vrácena, a proto se dále domáhal již jen deklarace nezákonnosti zásahu.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. S ohledem na skutečnost, že soud rozhodoval jen o určení nezákonnosti zásahu, vycházel podle § 87 odst. 1 věta za středníkem s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.
6. Podle § 82 s. ř. s. *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
7. Žalobce naplnil podmínku aktivní procesní legitimace dle citovaného ustanovení tvrzením o přímém zkrácení svého vlastnického práva nakládat v souladu se zákonem jako provozovatel s vozidlem, od něhož mu byla žalovaným v rozporu se zákonem odňata registrační značka.
8. Pro poskytnutí ochrany podle § 82 a násl. s. ř. s. je nezbytné splnit pětici kumulativních podmínek: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem správního orgánu v širším smyslu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu, nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. poskytnout (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65; č. 603/2005 Sb. NSS).
9. Kategorie „zásahů“ orgánů veřejné moci, proti nimž soudy ve správním soudnictví poskytují ochranu, je velmi široká, jedná se fakticky o „*jakékoli jiné akty či úkony veřejné správy směřující proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout sféru jeho práv a povinností a které nejsou pouhými procesními úkony technicky zajišťujícími průběh řízení*“ (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98). Odnětí registrační značky vozidla tudíž pojem zásahu splňuje, neboť se v souladu s uvedenou definicí jedná o úkon veřejné správy (srov. např. rozsudek NSS ze dne 11. 8. 2016, č. j. 5 As 87/2016-55, a judikaturu v něm uvedenou, z něhož vyplývá, že dojde-li k zadržení věci dle § 34 odst. 1 písm. b) zákona o PČR v souvislosti s šetřením přestupku dle zákona o silničním provozu, jednají příslušníci policie v rámci výkonu veřejné správy) směřující vůči jednotlivci (žalobci), způsobilý zasáhnout jeho právní sféru, aniž by se jednalo o rozhodnutí či pouhý procesní úkon technicky zajišťující průběh řízení (takovým úkonem je např. doručování)
10. Z tvrzení žalovaného, že zásah nebyl zaměřen vůči osobě žalobce, neboť se jednalo o úkon, jehož cílem bylo jeho řádné dokončení včetně kompletizace spisového materiálu, není pro krajský soud seznatelná jakákoliv logická úvaha směřující k žalovaným prezentovanému závěru. Podstatné z hlediska zaměření zásahu (5. podmínka) je jen zjištění, že výzva k vydání registrační značky byla adresována žalobci. Z hlediska zkrácení na právech (2. podmínka) a

jeho přímosti (1. podmínka) není významné, že žalobce výzvu k vydání registrační značky uposlechl a tuto vydal, aniž vyčkal, zda žalovaný přistoupí dle § 34 odst. 2 zákona o PČR k jejímu odnětí, neboť vydání značky žalobcem nebylo dobrovolné, nýbrž k němu došlo právě pod pohrůžkou jejího odnětí, jak vyplývá i z textu záznamu o odnětí. Nelze také přisvědčit argumentaci žalovaného, že žalobce nemohl být odnětím předmětné registrační značky zkrácen na svých právech, neboť vozidlo, jemuž byla tato značka přidělena, nemá platné osvědčení o technické prohlídce. Jednak je třeba uvést, že z ničeho nevyplývá, že by tato skutečnost byla žalovanému známá v době zásahu, zejména je však třeba přisvědčit žalobci, že dle § 38 odst. 1 písm. c) zákona o podmínkách provozu nesmí provozovatel provozovat na pozemních komunikacích vozidlo, na němž není umístěna tabulka s registrační značkou, která mu byla přidělena, a tudíž se vozidlo bez registrační značky nemůže vůbec pohybovat po jakékoliv pozemní komunikaci, a to ani za účelem přepravy k technické prohlídce, jelikož tato je jedním z požadovaných údajů dle protokolu o technické prohlídce (příloha č. 4 k vyhlášce č. 211/2018 Sb., o technických prohlídkách vozidel). Žalobce byl tedy dotčeným zásahem přímo zkrácen na svých právech provozovatele vozidla. Odnětí registrační značky samo ani úřední záznam o tomto odnětí nejsou rozhodnutím (4. podmínka).

11. Spornou otázkou mezi účastníky tak zůstává jen splnění 3. podmínky, tedy zda byl postup žalovaného nezákonný.
12. Žalobce tvrdil (v souladu s obsahem úředního záznamu o vydání – odnětí věci ze dne 22. 2. 2023, č. j. KRPM-28547/PŘ-2023-141206), že k odnětí registrační značky došlo z důvodu, že lze mít důvodně za to, že v řízení o přestupku může být vysloveno její propadnutí, nebo může být zabráná. Tento důvod je ovšem v případě registrační značky skutečně vyloučen, neboť v souladu s § 48 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), propadnutí věci lze uložit pouze tehdy, jde-li o věc náležející pachateli. Zabrání věci je v souladu s § 53 zákona o přestupcích ochranným opatřením představujícím subsidiární opatření ve vztahu ke správnímu trestu propadnutí věci, nadto dále podmíněné skutečností, že tak vyžaduje bezpečnost osob nebo majetku anebo jiný obdobný obecný zájem. Registrační značka je přitom ve vlastnictví státu, nestává se majetkem provozovatele vozidla, neboť se jedná o pouhé evidenční označení. Vyslovit v řízení o přestupku její propadnutí případně zabrání je proto vyloučeno.
13. Žalovaný s touto argumentací nikterak nepolemizoval, naopak argumentoval tím, že skutečný důvod odnětí registrační značky spočíval v tom, že je registrační značka věcí důležitou v řízení o přestupku (§ 34 odst. 1 písm. b) zákona o PČR) s tím, že na místě kontroly zasahující policista omylem použil úřední záznam s předtištěným důvodem odnětí věci dle § 34 odst. 1 písm. a) zákona o PČR, tj. pro případ může-li být v řízení o přestupku vysloveno její propadnutí, nebo může být zabráná. Jakkoliv krajský soud apriori nevylučuje, že taková skutečnost se záměnou předtištěného formuláře úředního záznamu mohla skutečně nastat, je třeba uvést, že opodstatněnost takto tvrzeného důvodu pro odebrání dotčené registrační značky neshledal.
14. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v odst. 27 rozsudku ze dne 13. 12. 2019, čj. 5 As 203/2017-28 povinnost prokázat, že odňatá věc je důležitá pro řízení o přestupku, tíží žalovaného. Bylo tudíž na žalovaném, aby soudu tvrdil konkrétní důvody pro tento svůj postup, žalovaný však na tuto svoji povinnost rezignoval a soudu v tomto směru svůj postup nikterak neosvětlil. Jediný myslitelný důvod, proč mohla být registrační značka důležitá pro

řízení o přestupku, představuje její potenciální role důkazního prostředku. Zadržení registrační značky, aby mohla sloužit jako důkazní prostředek, však zcela postrádá opodstatnění, za situace, kdy obsah spisu svědčí o tom, že na místě kontroly byla pořízena detailní fotodokumentace kontrolovaného vozidla včetně přípojného vozidla a registrační značky umístěné na přípojném vozidle, takže je zcela zřejmé, na jakém vozidle byla tato v době kontroly umístěna. Důvod, pro který by měla kromě pořízené fotodokumentace být dotčena registrační značka rovněž pro dokazování v řízení důležitá, není krajskému soudu jasný a sám žalovaný jej ani netvrdil.

15. Krajský soud proto uzavírá, že z právě uvedených důvodů shledal nezákonnost provedeného zásahu, neboť pro odnětí registrační značky nebyl splněn žádný ze zákonem stanovených (v § 34 odst. 1 zákona o policii) důvodů.
16. Jelikož krajský soud shledal zásah nezákonným, žalobě podle § 87 odst. 2 s. ř. s. vyhověl a určil nezákonnost provedeného zásahu v souladu s upraveným požadavkem žalobce.
17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy plně procesně úspěšnému žalobci vzniklo vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Ty podle obsahu spisu představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč a dále odměna za zastupování advokátem. Pro určení její výše se obdobně užije vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Krajský soud přiznal žalobci náhradu odměny za tři úkony právní služby (přípravu a převzetí věci, podání žaloby a repliky) v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu, v částce 3 100 Kč za úkon. Náklady řízení dále tvoří náhrada paušálních nákladů v souladu s § 13 odst. 4 advokátního tarifu v částce 300 Kč za úkon. Celkem náhrada nákladů řízení činí 12 200 Kč.
18. Uvedenou částku soud uložil žalovanému k rukám zástupce žalobce podle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 z. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) do třiceti dní ode dne právní moci tohoto rozsudku vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Olomouc 13. září 2023

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu